

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120212239
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6120212239.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: R. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX U., právne zastúpená: JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 50 990 365, o zaplatenie 3.000 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 14Csp/32/2020-174 zo dňa 25. januára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu z a m i e t a .

Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu 3.000 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 16.02.2017 do zaplatenia. Vyslovil, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Vychádzal zo zistenia, že žalovaná s právnym predchodcom žalobcu, V. D. I. a.s. dňa 02.07.2015 uzavrela Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 9.800 eur za podmienok: výška úrokovej sadzby 11,90% p.a., ročná percentuálna miera nákladov 12,57% p.a., celkové náklady spotrebiteľa 13.758,48 eur, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 10,39 %, výška splátky 191,09 eur splatná mesačne vždy k 2. dňu v kalendárnom mesiaci, počet splátok 72, dátum prvej splátky 02.08.2015, dátum poslednej splátky 02.07.2021.

Nezistil vznik neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 52 ods. 1,2 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj OZ). Zistil, že v zmluve nie je zahrnuté členenie jednotlivých splátok na istinu, úrok a poplatky a pod. (§ 9 ods. 2 písm. l/ zák.č. 129/2010 Z.z.), avšak citované ustanovenie nevyhnutne nevyžaduje členenie splátok, ale prikazuje zahrnúť do zmluvy ustanovenie, z ktorého bude zrejmá výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Poukázal pritom na výkladové pravidlá v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 146/2017. Pri uplatnenom nároku časti nezaplatennej istiny vo výške 3.000 eur je však uvedené posúdenie prakticky bez významu, ibaže by zmluva bola absolútne neplatná a veriteľovi by nevznikol nárok na plnenie zo zmluvy, ale vydanie bezdôvodného obohatenia. Avšak k záveru absolútnej neplatnosti právneho úkonu nedospel. V tomto zmysle, nakoľko je uplatnený nižší

nárok, ako by bol uplatnený aj v prípade bezodplatného úveru, je bezvýznamné zaoberať sa či sú naplnené predpoklady pre stanovenie bezodplatnosti úveru.

Rovnako nezistil dôvody neplatnosti postúpenia pohľadávky pre rozpor s ustanovením § 92 ods. 8 zák.č. 483/2001 Z.z. o bankách, a z toho dôvodu ani nedostatok aktívnej vecnej legitímácie. Zistil, že žalovaná neuhradila banke v čase pred postúpením pohľadávky splatné splátky úveru, ani v čase zosplatnenia neuhradila ani len istinu, s ktorou úhradou bola v omeškaní, na omeškanie bola upozorňovaná výzvou zo dňa 13.01.2017, ktorej doručenie žalobca preukazoval doručenkou, a teda žalovaná bola v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke aj napriek písomnej výzva, viac ako 90 dní. K zosplatneniu nárokov poukázal na právny výklad noriem, kde dochádza ku kolízii Obchodného zákonníka upravujúceho zmluvu o úvere, noriem Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám a zák. č. 129/2010 Z.z. a zák.č. 250/2004 Z.z. Vo vzťahu k posúdeniu premlčania musel prejudiciálne rozhodnúť, že zmluva o úvere, aj spotrebiteľskom úvere, sa spravuje podľa § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka ust. § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, ku ktorému osobitné ustanovenia Občianskeho zákonníka, zákona č. 250/2007 Z.z. a zák.č. 129/2010 Z.z. predstavujú zákon lex specialis. V prípade kolízie noriem, ktoré boli prijímané v rôznych obdobiach zákonnej úpravy je nevyhnutné zvoliť výklad v prospech novej zákonnej úpravy. K predčasnej splatnosti poukázal na § 565 OZ, v zmysle ktorého uplatnenie tohto práva znamená zmenu času plnenia záväzku, avšak uvedené nie je možné pri synalagmatickej zmluve, kedy oproti poskytnutiu peňažných prostriedkov jestvuje povinnosť dlžníka platiť úroky a tieto platiť podľa dohody buď spolu s istinou alebo v splátkach samostatne. V úverovom vzťahu je dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o úhrady amortizovanej istiny v splátkach, ktoré sú zložené zo splatných úrokov a časti istiny. Skrátene času na vrátenie prostriedkov by znamenala zánik povinností veriteľa voči dlžníkovi prenechať mu do užívania po dohodnutú dobu peňažné prostriedky so vznikom povinnosti dlžníka vrátiť celú istinu predčasne za súčasnej povinnosti úhrady zákonných úrokov a úrokov z omeškania. Uvedený stav by bol pre spotrebiteľa nevýhodnejší ako výklad právneho úkonu podľa režimu Obchodného zákonníka, kde sa zosplatnenie posudzuje ako odstúpenie od zmluvy zo strany veriteľa. Preto žalobcom uplatnená predčasná splatnosť nie je strata výhody splátok inak už splatného dlhu, ale postup podľa § 506 Obchodného zákonníka, odstúpenie od zmluvy s účinkami ex nunc. V prípade spotrebiteľského vzťahu je však podmienka odstúpenia od zmluvy limitovaná a podmienená úpravou podľa § 53 ods. 9 OZ. Teda podmienkou predčasnej splatnosti je omeškanie s úhradou splátky trvajúce dlhšie ako tri mesiace a súčasné upozornenie spotrebiteľa na možnosť uplatnenia tohto práva. Podľa názoru súdu nie je v danom ustanovení vhodné zákonodarcom zvolený odklad na § 565 OZ, pretože toto ustanovenie prioritne nepredpokladá úkon veriteľa pre uplatnenie predčasnej splatnosti, ale počítá s existenciou predčasnej splatnosti spojenej priamo s existenciou omeškania, kedy o zaplatenie celého dlhu môže veriteľ požiadať do splatnosti najbližšej splátky. Predčasná splatnosť je spojená s právnou skutočnosťou omeškania a nie je následkom odstúpenia veriteľa od zmluvy (§ 506 Obchodného zákonníka). Preto ak predčasná splatnosť nie je následkom dohody strán o strate výhody splátok inak splatného dlhu alebo dohody, že pre omeškanie jednej splátky nastáva predčasná splatnosť celého dlhu, ale obsahovo sa jedná o odstúpenie od zmluvy, keď veriteľ pre nedôveru sa rozhodol zmluvný vzťah ukončiť a žiada vrátenie plnenia. Veriteľ je vždy oprávnený použiť zákonný inštitút podľa § 506 Obchodného zákonníka.

Z uvedených dôvodov nie je možné použiť na vznesenú námietku premlčania ustanovenie § 103 OZ, nakoľko dlh sa nestal predčasne splatným podľa § 565 OZ, teda stal sa splatným právnym úkonom veriteľa, ktorý bol vyhodnotený ako odstúpenie od zmluvy. Ak je zosplatnenie následkom odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v tomto prípade sa omeškania počítá od vzniku zosplatnenia, ktoré mohlo nastať najskôr 13.01.2017 (oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný, doručenom 06.02.2017). Žaloba bola podaná 11.01.2020, vo všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ, preto k premlčaniu nedošlo.

Nakoľko z nezaplatenej sumy 9.455,26 eur (splatnej istiny 8.720,96 eur) si žalobca uplatnil len nárok v rozsahu 3.000 eur, sú námietky žalovanej k bezúročnosti úveru úplne irelevantné. Preto žalobe vyhovel, ako aj v časti úroku z omeškania od 16.2.2017 (uplynutím lehoty poskytnutej na splnenie záväzku).

O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), keď žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, tak mu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podala odvolanie žalovaná, ktorá navrhovala napadnúť rozsudok zrušiť alebo alternatívne ho zmeniť tak, že žaloba žalobcu bude zamietnutá a priznať jej nárok na náhradu trov konania. Namietala, že súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, nakoľko nesprávne aplikoval § 103 druhá veta OZ, z ktorého vyplýva, že premlčacia doba práva na zaplatenie

takto zosplateného dlhu nenastáva úkonom veriteľa, ale práve vznikom právnej skutočnosti (zročnosti nesplnenej splátky). Ak by aj bola pripustená úvaha súdu o odstúpení od zmluvy, má za to, že odstúpením od zmluvy nastal právny režim bezdôvodného obohatenia a na premlčanie by sa aplikovalo ustanovenie § 107 ods. 2 OZ, z uvedeného dôvodu je nárok žalobcu premlčaný.

3. Žalobca k odvolaniu žalovanej uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje v celom rozsahu za vecne správne. Nesúhlasí so závermi žalovanej, v zmysle ktorých odstúpením od zmluvy došlo k zrušeniu zmluvy od počiatku a nastúpeniu režimu bezdôvodného obohatenia, nakoľko žalovaná vôbec neberie do úvahy dohody zmluvných strán o odlišných účinkoch odstúpenia od zmluvy v zmysle čl. VII bod 4 zmluvy, kde si dohodli účinky odstúpenia od zmluvy ex nunc. V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 M Cdo V 2/2007. Navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

4. Žalovaná v replike sa nestotožňuje s názorom žalobcu, keď práve žalobcom prezentovaný judikát NS SR sp.zn. 1 M Cdo V 2/2007, podľa ktorého účinky ex nunc sa viažu iba na obchodné vzťahy. Podľa § 52 ods. 2 posledná veta OZ na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Keďže je vylúčená aplikácia noriem obchodného práva, ide o odstúpenie od zmluvy s účinkami ex tunc. Dôsledkom toho, že medzi stranami nastal právny režim bezdôvodného obohatenia, ku ktorému došlo na strane žalovanej okamihom prevodu peňažných prostriedkov právneho predchodcu žalobcu na jej účet a od tohto okamihu začala plynúť premlčacia doba 3 roky. Ani v čl. VII bod 4 si zmluvné strany nedohodli odstúpenie s účinkami ex nunc. Zotrváva na odvolacom návrhu.

5. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359 a § 362 ods. 1 CSP), po zopakovaní dokazovania v zmysle § 384 ods. 1 CSP na nariadenom odvolacom pojednávaní oboznámením listinných dôkazov - a to predovšetkým zmluvy o spotrebiteľskom úvere, všeobecných obchodných podmienok, poslednej výzvy z 04.12.2016, vyhlásením úveru za predčasne splatným z 13.1.2017, zmluvou o postúpení pohľadávok, preskúmal rozsudok v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal len námietkami žalovanej uvedenými v odvolaní, a to otázkou odstúpenia od zmluvy a námietkou premlčania zo strany žalovanej.

7. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je postihnuté vadou spočívajúcou v nesprávnom právnom posúdení veci, keď na daný prípad nesprávne aplikoval § 506 Obchodného zákonníka a následne na to nesprávne vyhodnotil námietku premlčania v zmysle § 101 OZ. Preto odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom sporové strany zotrvali na svojich vyjadreniach a skutkových tvrdeniach, odvolací súd zopakoval dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalovaná s právnym predchodcom žalobcu (V. D. I. a.s.) dňa 02.07.2015 uzavrela Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 9.800 eur za podmienok: výška úrokovej sadzby 11,90% p.a., ročná percentuálna miera nákladov 12,57% p.a., celkové náklady spotrebiteľa 13.758,48 eur, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov 10,39 %, výška splátky 191,09 eur splatná mesačne vždy k 2. dňu v kalendárnom mesiaci, počet splátok 72, dátum prvej splátky 02.08.2015, dátum poslednej splátky 02.07.2021. Podľa čl. VII bod 1. písm. a/ zmluvy za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Podľa čl. VII. bod 2. písm. e/ zmluvy pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti. Podľa písm. f/ tohto článku je banka oprávnená odstúpiť od zmluvy o úvere. V článku VII bod 4. veta

prvá zmluvy bolo dohodnuté, že účinky odstúpenia nastávajú doručením prejavu vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy o úvere druhej strane.

9. Právny predchodca žalobcu výzvou zo dňa 04.12.2016, ktorú výzvu si žalovaná prevzala dňa 20.12.2016, upozornil žalovanú, že mešká so splácaním úveru viac ako 3 splátky, a preto dlžnú čiastku, ktorá ku dňu 03.12.2016 predstavovala 1.223,86 eur vyzval zaplatiť do 15 dní od doručenia výzvy s tým, že v opačnom prípade vyhlási úver za predčasne splatný a následne využije právo postúpiť pohľadávku na inú osobu. 15-dňová lehota do doručenia výzvy uplynula dňa 04.01.2017. Listom zo dňa 13.01.2017, ktorý si žalovaná prevzala dňa 06.02.2017 vyhlásila úver za predčasne splatný s účinnosťou 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Zároveň bola žalovaná vyzvaná uhradiť celý dlh, ktorý ku dňu 12.01.2017 predstavoval spolu sumu 9.455,26 eur, pozostávajúci z istiny 8.720,96 eur, úrokov 703,92 eur, úrokov z omeškania 5,38 eur, poplatkov 25 eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.07.2019 V. D. I., a.s., so sídlom Bratislava postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej na žalobcu.

10. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

11. Odvolací súd uzavrel, síce nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, že v otázke premlčania je vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (porovnaj napr. uznesenie NS SR z 25.01.2011, sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 23.11.2011, sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.06.2013, sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012), a s uvedeným riešením sa stotožnil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19.06. 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

12. Navyše novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením § 52 ods. 2 OZ), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka.

13. Z obsahu listín, ktorými právny predchodca žalobcu vyzýval žalovanú na zaplatenie dlžnej čiastky a vyhlásil predčasnú splatnosť úveru (č.l. 21. 22) a žalobca zároveň doručenkami preukázal, že žalovaná si tieto listiny riadne prevzala jednoznačne vyplýva, že právny predchodca využil svoje právo dohodnuté v čl. VII bod 1. písm. a/ a bod 2 písm. e/ zmluvy a vyhlásil celý úver za splatný 10. deň odo dňa doručenia vyhlásenia, ktoré vyhlásenie si žalovaná prevzala 06.02.2017 (teda ku dňu 16.02.2017). Právny predchodca žalobcu predtým v zmysle § 53 ods. 9 OZ vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy, keď neuhrádzala splátky v termíne ich splatnosti a zároveň ju upozornil, že v opačnom prípade využije oprávnenie vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ktoré oprávnenie bolo dohodnuté v zmluve. Z obsahu týchto listín nie je možné ustáliť, že právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie odstúpiť od zmluvy v zmysle čl. VII bod 1. písm. a/ a bod 2 písm. f/ zmluvy. Napokon aj sám žalobca v žalobe tvrdil, že dlžník porušil svoje zmluvné povinnosti v dôsledku čoho jeho právny predchodca vyhlásil v zmysle čl. VII bodu 2. písm. e/ VOP mimoriadnu splatnosť úveru.

14. Žalovaná pred súdom prvej inštancie vzniesla námietku premlčania, ktorú odôvodňovala ustanovením § 103 OZ.

15. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 29.09.2015 (dátum mimoriadnej splatnosti celého dlhu), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže

dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie samostatne. Občiansky zákonník v § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli (prípadne aby tak rozhodnutím určil súd), že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. V § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka sa upresňujú podmienky splácania záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv v splátkach. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

20. Z uvedeného vyplýva, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje tzv. stratu výhody splátok v spotrebiteľských veciach oproti ostatným (nespotrebiteľským) veciam osobitne tak, že toto právo (zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej splátky) môže veriteľ, ktorý je dodávateľom, uplatniť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (teda, na rozdiel od všeobecnej právnej úpravy, nie okamžite po omeškani so zaplatením splátky) a keď (na rozdiel od všeobecnej právnej úpravy) súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Je teda zrejmé, že citované ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka stanovuje okamih a podmienky uplatnenia práva na zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie splátky v spotrebiteľských veciach, ale nemení osobitným spôsobom upravený začiatok plynutia premlčacej doby, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročným celý dlh. Ak potom začiatok plynutia premlčacej doby pri plnení dohodnutom v splátkach, ako aj v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh podľa § 565 Občianskeho zákonníka, upravuje osobitne § 103 Občianskeho zákonníka tak, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, nemožno použiť všeobecnú právnu úpravu začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21. Odvolací súd preto zdôrazňuje, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ). Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka neobsahuje výnimku, podľa ktorej by v prípade spotrebiteľských zmlúv veriteľ uplatňujúci si svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka mohol tak urobiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a v súvislosti s uvedeným by začala aj premlčacia doba plynúť až tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky. Naopak, § 103 Občianskeho zákonníka stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (teda nie od splatnosti celého dlhu).

22. V preskúmvanej veci žalobca nekonkretizoval splátku, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého úveru, iba špecifikoval vo výzve zo dňa 13.01.2017, že žalovaná neuhradila dlžnú

pohľadávku banky, preto 10. dňom od prevzatia výzvy vyhlasuje úver za predčasne splatný vrátane príslušenstva k 12.1.2017 v celkovej výške 9.455,26 eur. Právny predchodca žalobcu predtým žalovanú výzvou zo dňa 04.12.2016 upozorňoval na meškanie so splácaním viac ako 3 splátky, a ku dňu 03.12.2016 v celkovej výške 1.223,86 eur (pri dohodnutej mesačnej splátke 191,09 eur, to znamená, že žalovaná v tom čase bola v omeškaní so 6-mi splátkami a jednou splátkou čiastočne zo dňa 02.06.2016). Z predložených listinných dôkazov je možné ustáliť, že v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti listom z 13.1.2017 bola splatná už aj splátka z 02.01.2017 a žalobkyňa v tom čase bola v omeškaní viac ako tri mesiace po lehote splatnosti so splátkou splatnou 02.10.2016. Preto odvolací súd ustálil, že sa jednalo o splátku, pre ktorú bola právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť listom zo dňa 13.01.2017. S poukazom na to, že v zmysle § 53 ods. 9 OZ k zosplateniu dlhu v spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu možno pristúpiť až po troch mesiacoch od omeškania so zaplatením splátky, a ak by sa vychádzalo z predpokladu, že veriteľ s odbornou starostlivosťou dodržal dobu 3 mesiacov (§ 53 ods. 9 OZ), je zrejme, že premlčacia doba v predmetnej veci začala s ohľadom na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr dňa 02.10.2016, keďže jednotlivé splátky boli splatné vždy do 2-ho dňa v mesiaci a výzvou zo dňa 04.12.2016 upozornil žalovanú najmenej 15 dní vopred na uplatnenie práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, ak si dodatočne nesplní svoj dlh. Odvolací súd má za to, že právny predchodca žalobcu preukázal, že listom z 13.01.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, pričom tak urobil v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Teda v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého dlhu bola žalovaná v omeškaní so zaplatením splátky viac ako tri mesiace so splátkou splatnou dňa 02.10.2016. Tak 3-ročná premlčacia doba začala plynúť dňa 03.10.2016 (nasledujúci deň po zročnosti nezaplatenej splátky splatnej 02.10.2016) a uplynula dňa 03.10.2019 na celý dlh. Žaloba bola na súd podaná 11.01.2020, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

23. Obdobný názor bol vyslovený napríklad aj v rozhodnutiach Krajského súdu Žilina sp.zn. 7CoCsp42/2020, 7CoCsp, 27/2021, 7CoCsp 50/2020, Krajského súdu Trenčín sp.zn. 19Co/42/2017, 27Co/29/2018, 5Co/233/2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp.zn. 16Csp/194/2016, Krajský súd Prešov sp.zn. 6Co/26/2017, Krajský súd Trnava sp.zn. 23Co/35/2015.

24. Vychádzajúc z konštatovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol s poukazom na dôvodnú námietku premlčania vznesenou žalovanou.

25. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, 2 CSP aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, keď v konaní mala plný úspech žalovaná, priznal jej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

26. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)